

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 11.10.2024
Sayı: 2227

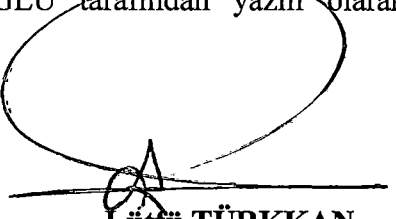
18656

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 07.10.2024

Saygılarımla.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) ve Kamu Özel İşbirliğiyle gerçekleştirilen köprü ve otoyollarda işletmeci olan özel firmaların geçiş ücretlerinde farklı tarife uyguladıkları gerek vatandaşlarımızın şikayetleri, gerekse sosyal medyadaki görüntülerle ortaya çıkmıştır. Örneğin Osmangazi Köprüsü geçiş ücreti 14 Mayıs 2024 tarihinde yüzde 37 zamlandıktan sonra 290 liradan 399 liraya yükselmiştir. Ancak köprü geçişi 399 lira olmasına karşın 16 Ağustos'taki yüzde 39 zam öncesi birçok otomobil için 525 lira olarak gerçekleşmiştir. Yine Kuzey Marmara Otoyolunda gişelerden gişelere geçiş ücretlerinde tutarsızlıklar bulunmakta Mecidiye Gişesinden Kumaköy Gişesi arasındaki geçiş ücreti motosikletler için 30 lirayken 216 lira olarak gerçekleşmektedir. Yine motosikletler için 30 lira olan Kurnaköy gişeleriyle Balçık gişesi arasındaki ödemeler 175 lira olarak gerçekleşmektedir. Sürücüler yapılan hataya itiraz ettiği takdirde ücretteki hatalar düzeltilmekte ancak akan trafik içerisinde geçiş yapan birçok araç hareketine devam etmektedir. Bu durum sebebiyle sürücülerden yüksek ücret tahsil edilmekte, işletmeci özel şirketler haksız kazanç elde etmektedir.

Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde;

- 1) KÖİ özel işletmelerine ait köprü ve otoyollarda mevcut geçiş tarifesi yerine fahiş geçiş tarifesi uygulanmasının gerekçesi nedir? Aradaki farka itiraz edildiği takdirde resmi geçiş ücreti uygulandığına göre özel işletmelerin köprü ve otoyolları kullanan sürücüler için HGS sistemini suistimal ettiği açıktır. Bu durumun önlenmesi adına Bakanlığınız tarafından uygulanmakta olan herhangi bir yaptırım ve uyarı bulunmakta mıdır? bu tür suistimallerin önlenmesi adına bakanlığınız tarafından yapılan bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 2) Fazla ücret çekilen HGS'lerden sürücülerin mağdur edilmemesi-adına herhangi bir geri ödeme ya da HGS'ye geri yükleme söz konusu mudur? Değilse gereği neden yerine getirilmemektedir?

- 3) Özel işletmecilerin HGS sistemleri ve işlemleri Bakanlığınız tarafından denetlenmekte midir? Sistemler KGM'ye bağlı mıdır? Yoksa ayrı bir sisteme mi bağlıdır? Özel firmalar tarafından işletilen köprü ve otoyol gişelerindeki sistemler KGM tarafından mı, yoksa işletmeci firmalar tarafından mı programlanmıştır? Eğer işletmeciler tarafından programlandıysa buna hangi gerekçeyle müsaade edilmektedir? KGM tarafından programlandıysa özel işletmecilere karşı bir ayrıcalık mı uygulanmaktadır?
- 4) KÖİ tarafından gerçekleştirilen ve özel firmalar tarafından işletilen Kuzey Marmara Otoyolu, Gebze – İzmir Otoyolu, Osmangazi Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Ankara – Niğde Otoyolu, Kuzey Ege Otoyolu ve Çanakkale 1915 Köprüsü ve bağlantı otoyolundaki geçiş işlemleri Bakanlığınız tarafından incelenmekte midir? Bugüne kadar bu köprü ve otoyollardan fazla alınan geçiş ücreti miktarı Bakanlığınız tarafından tespit edilebilmiş midir? Eğer edildiyse fazla alınan tutar ne kadardır? Bu tutarın geri ödemesine yönelik herhangi işlem gerçekleşmiş midir? Gerçekleşmemişse bu tutar yapılan garanti ödemelerinden düşülmekte midir? Düşülmemekteyse bu tutar neden işletmeci firmalara haksız kazanç olarak bırakılmıştır?
- 5) Özel firmalar tarafından işletilen köprü ve otoyolların geçiş ücretleri döviz, ABD'deki enflasyon oranı ve enflasyon farkına göre 6 ayda bir revize olacak şekilde belirlenmektedir. Buna rağmen 14 Mayıs – 16 Ağustos 2024 tarihleri arasındaki 3 ay içerisinde neden geçiş ücretlerine zam yoluna gidilmiştir? Bu tarihlerde yapılan zam oranları dikkate alındığında geçiş ücretlerindeki artış yüzde 91 düzeyinde gerçekleştirilmiştir. ABD'deki enflasyon oranı yüzde 3,5 olarak gerçekleşmesine, Türkiye'deki dolar kurundaki artış ise 2024 yılı başından bugüne yüzde 16 düzeyinde olmasına rağmen neden KÖİ köprü ve otoyollara fahiş zam uygulanmıştır? Döviz kurunun yüzde 16'larda kalmasını KÖİ işletmecileri zarar olarak mı görmektedir? Bakanlığınız bu zam oranlarını KÖİ işletmecilerinin 2024 yılı için beklenti içine girdiği döviz kuru karşılığına göre mi belirlemiştir?